

Posudek oponenta disertační práce

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

Lékařská fakulta v Hradci Králové

Doktorský studijní program: stomatologie

Uchazeč: MUDr. Luboš Tuček

Pracoviště: Stomatologická klinika LF UK a FN Hradec Králové

Disertační práce: Pooperační brachyterapie v léčbě časných karcinomů dutiny ústní

Oponent: doc. MUDr. Renata Soumarová, PhD.

Pracoviště: Komplexní onkologické centrum Nový Jičín, Nemocnice Nový Jičín a.s.

Práce je přehledně členěna do několika kapitol. Autor v obecné části své disertační práce podává přehled problematiky nádorů dutiny ústní. Zabývá se podrobně současnou strategií a principy jednotlivých léčebných modalit. Tato část je zpracována přehledně, dostatečně obsažně na 20 stranách.

Vlastní soubor pacientů a výsledky léčby jsou uvedeny na 18 stranách včetně velmi pěkné obrazové dokumentace.

a) Aktuálnost zvoleného tématu

Zvolené téma je aktuální, incidence nádorů dutiny ústní v ČR mírně stoupá. Léčba je multidisciplinární a komplexní, závisí zejména na stádiu onemocnění. Spolupráce specialistů několika odborností, jejichž cílem je nejen vyléčení pacienta, ale také volba optimální strategie s ohledem na kvalitu života pacienta, je také vysoce aktuální.

b) Splnění sledovaného cíle

Hlavním cílem práce bylo zhodnotit výsledky HDR brachyterapie v léčbě nádorů dutiny ústní. Dále byly testovány možnosti využití klinických a molekulárně biologických prognostických faktorů v předpovědi efektu brachyterapie. Cíl práce byl splněn.

c) Zvolené metody zpracování

Odpovídají zvoleným cílům. Po formální stránce práce splňuje obvyklé požadavky včetně volby adekvátních statistických metod.

d) Výsledky disertace, uvedení, jaké nové poznatky přinesla

Vlastní soubor zahrnuje 30 pacientů, u kterých byla provedena pooperační samostatná HDR brachyterapie. Indikací byly úzké nebo pozitivní resekcí okraje. U všech pacientů bylo aplikováno 18 frakcí s dávkou 3 Gy na frakci dvakrát denně.

Byly testovány molekulárně biologické faktory pro možnou predikci lokální a regionální kontroly. Nejslibnější byla exprese VEGF.

Medián sledování byl 40 měsíců. U 3 pacientů byly zjištěny izolované lokální recidivy, u 6 izolované uzlinové relapsy, u 3 současné lokoregionální relapsy. Zemřelo 8 pacientů.

Pravděpodobnost pětileté lokální kontroly byla 85,4%, celkového přežití 73%.

Statistická analýza ukázala, že pro lokální kontrolu byl podstatný grade tumoru, VEGF exprese, hloubka invaze.

Toxicita léčby byla nízká, incidence pozdních středních a vážných komplikací byla u 10% pacientů.

Práce prokázala, že schéma a použitá frakcionace je bezpečnou léčebnou metodou časného karcinomu dutiny ústní s dobrou lokální kontrolou. U pacientů s úzkými nebo pozitivními okraji je vhodnou alternativou k rozsáhlejšímu chirurgickým výkonům, což by mělo daleko horší vliv na kvalitu polykání a řeči. Ve srovnání se zevní RT tato metoda ozařuje menší objem zdravých tkání, což souvisí i s nižším výskytem poradiační mukositivity.

Práce prokázala v souladu s publikovanými daty, že metoda, resp. kombinace chirurgie a brachyterapie je vhodnou léčebnou modalitou i u rizikových pacientů. Jako nové a zajímavé se jeví testování VEGF.

e) Připomínky a dotazy na disertanta

Pokračujete na vašem pracovišti v uvedené strategii léčby?

Na základě těchto výsledků používáte i samostatnou brachyterapii bez resekce tumoru?

Jaké jsou indikace pro eventuální kombinaci zevní RT a brachyterapie?

Má klinický přínos vyšetřovat VEGF u těchto pacientů a dle výsledků event. modifikovat či intenzifikovat léčebný postup?

f) Jednoznačné vyjádření, zda doporučujete práci k obhajobě

Práci doporučuji k obhajobě a v případě úspěšného obhájení udělení titulu Ph.D.

Doc. MUDr. Renata Soumarová, PhD.

17.4.2017